

Seznam použité literatury

1 Prameny

1.1 Biblické prameny

NESTLE – ALAND, *Novum Testamentum Graece*, (ed. ALAND K. – ALAND B.), 27. vyd., Stuttgart: Württembergische Bibelanstalt, 1993.

Bible. Písmo svaté Starého a Nového zákona. Ekumenický překlad, Praha: Ekumenická rada církví, 1985, 1295 s.

1.2 Patristické prameny

AUGUSTIN Z HIPPO, *De civitate Dei*, (ed. B. DOMBART – A. KALB), CCL 47–48 (1955).

AMBROŽ Z MILÁNA, *De Sacramentis*, (ed. B. BOTTE), SCh 25 bis (1961).

AMBROŽ Z MILÁNA, *De Mysteriis*, (ed. B. BOTTE), SCh 25 bis (1961).

CABASILAS, N.: *La vita in Cristo*, (ed. U. NERI), Torino, 1994, 420 s.

CYRILUS HIEROSOLYMITANUS, *Mistagogiae 1–5*, (ed. J. P. MIGNE), PG 33, s. 1065–1128.

DIONYSIUS AREOPAGITA, *De ecclesiastica hierarchia*, (ed. J. P. MIGNE), PG 3, s. 369–569.

DIONYSIUS AREOPAGITA, *De divinis nominibus*, (ed. J. P. MIGNE), PG 3, s. 585–984.

ETERIA (EGERIA), *Peregrinatio ad loca sancta*, (ed. WEBER, R.) CCL 175 (1958), s. 37–90.

EUSEBIUS CESARIENSIS, *Historia ecclesiastica*, (ed. J. P. MIGNE), PG 20, s. 45–906.

GERMANUS Z KONSTANTINOPOLI, *Historia mystica ecclesiae catholicae*, (ed. J. P. MIGNE), PG 98, s. 383–454.

PAULINUS Z NOLY, *Lettera 32*, (ed. W. HARTEL), CSEL 29/30 (1894).

PAULINUS Z NOLY, *Carmen 27 e 28*, (ed. W. HARTEL), CSEL 29/30 (1894).

SIMEON Z THESSALONIKY, *De sacro templo et eius consecratione*, (ed. J. P. MIGNE), PG 155, s. 305–361.

1.3 Liturgické prameny

PONTIFICALE ROMANUM, *Ordo Benedicendi oleum Catechumenorum et Infirmorum et conficiendi Chrisma*, editio typica, 3. 12. 1970.

PONTIFICALE ROMANUM, *Ordo Confirmationis*, editio typica, 22. 4. 1971.

PONTIFICALE ROMANUM, *Ordo dedicationis ecclesiae et altaris*, editio typica, 29. 5. 1977.

PONTIFICALE ROMANUM, *De ordinatione episcopi, presbyterorum et diaconorum*, editio typica altera, 29. 6. 1989.

RITUALE ROMANUM, *Ordo Paenitentiae*, editio typica, 2. 12. 1973.

RITUALE ROMANUM, *Ordo initiationis christianae adultorum*, editio typica, 6. 1. 1972.

RITUALE ROMANUM, *De benedictionibus*, editio typica, 31. 5. 1984.

RITUALE ROMANUM, *Ordo esequiarum*, editio typica, 15. 8. 1969.

RITUALE ROMANUM, *Ordo unctionis infirmorum eorumque pastoralis curae*, editio typica, 7. 12. 1972.

RITUALE ROMANUM, *Ordo celebrandi matrimonium*, editio typica altera, 29. 8. 1991.

- RITUALE ROMANUM, *De sacra Communionem et de cultu mysterii eucharistici extra Missam*, editio typica, 21. 6. 1973.
- RITUALE ROMANUM, *Ordo Baptismi parvulorum*, editio typica altera, 29. 8. 1973.
- Ordo lectionum missae*, editio typica altera, 21. 1. 1981.
- Ceremoniale Episcoporum*, editio typica 14. 9. 1984.
- Institutio Generalis Missalis Romani*, editio typica tertia, 20. 4. 2000.
- Institutio Generalis de Liturgia Horarum*, editio typica altera, 7. 4. 1985.

1.4 Magisteriální prameny

Dokumenty II. vatikánského koncilu

- Věřoučná konstituce o církvi *Dei Verbum*, (18. 11. 1965), AAS 58 (1966), s. 817–835.
- Pastorální konstituce o církvi v dnešním světě *Gaudium et spes*, (7. 12. 1965), AAS 58 (1966), s. 1025–1115.
- Věřoučná konstituce o církvi *Lunem Gentium*, (21. 11. 1964), AAS 57 (1965), s. 571–610.
- Konstituce o posvátné liturgii *Sacrosanctum Concilium*, (4. 12. 1963), AAS 54 (1964), s. 97–134.
- Dekret o službě a životě kněží *Presbyterorum Ordinis*, (7. 12. 1965), AAS 58 (1966), s. 837–864.
- Deklarace o poměru církve k nekřesťanským náboženstvím *Nostra aetate*, (28. 10. 1965), AAS 58 (1966), s. 740–744.
- České vydání: *Dokumenty II. Vatikánského koncilu*, Kostelní Vydří, Karmelitánské nakl. 2002, 603 s. ISBN 80-7192-467-9.

Okružní dopisy ke správné aplikaci Koncilní konstituce o liturgii

- CONSILIUM AD EXSEQUENDAM CONSTITUTIONEM DE SACRA LITURGIA, *L'hereux développement*, Druhý okružní dopis Consilia předsedům národních biskupských konferencí k aplikaci Konstituci o posvátné liturgii, (25. 1. 1966).
- CONSILIUM AD EXSEQUENDAM CONSTITUTIONEM DE SACRA LITURGIA, *Le renouveau liturgique*, První okružní dopis Consilia předsedům národních biskupských konferencí k aplikaci Konstituci o posvátné liturgii, (30. 6. 1965).

Papežské dokumenty a výnosy

- JAN XXIII., Promluva *Archeologie, umění a dějiny umění*, (14. 5. 1960), in *Discorsi. Messaggi III* (1960–1961), s. 340–342.
- JAN XXIII., Promluva *Nádhera a vznešenost Božího domu*, (27. 10. 1961), in *Discorsi. Messaggi III* (1960–1961), s. 485–490.
- PAVEL VI., Promluva *K plnému rozkvětu uměleckých řemesel*, (12. 10. 1963), in *Insegnamenti I* (1963), s. 209–214.
- PAVEL VI., *Kázání při „Mši umělců“ v Sixtinské kapli*, (7. 5. 1964), in *Insegnamenti II* (1964), s. 312–318.
- PAVEL VI., Promluva *Škola křesťanského uěmnní „Beato Angelico“ v Miláně*, (20. 2. 1965), in *Insegnamenti III* (1965), s. 95–97.
- PAVEL VI., Promluva *Tvůrčí bohatství umění ve službě lidského soužití*, (26. 2. 1966), in *Insegnamenti IV* (1966), s. 94–97.
- PAVEL VI., Promluva *Harmonie mezi sakrálním uměním a liturgií*, (4. 1. 1967), in *Insegnamenti V* (1967), s. 3–8.

- PAVEL VI., Promluva *Umění se má vždy přibližovat Bohu*, (10. 5. 1969), in *Insegnamenti VII* (1969), s. 301–303.
- PAVEL VI., Promluva *Znovu obnovit přátelství a smlouvu mezi moderním uměním a ideály víry*, (17. 12. 1969), in *Insegnamenti VII* (1969), s. 787–790.
- PAVEL VI., Promluva *Postavení umění v lidské duši*, (24. 5. 1970), in *Insegnamenti VIII* (1970), s. 539–540.
- PAVEL VI., Promluva *Věčné zjevení křesťanského umění*, (29. 2. 1976), in *Insegnamenti XIV* (1976), s. 140–141.
- JAN PAVEL II., Promluva *Umělecké dílo je ve své inspiraci náboženské*, (9. 2. 1979), in *Insegnamenti II/1* (1979), s. 369–371.
- JAN PAVEL II., Promluva *K umělcům a publicistům v Herkulově sále v Mnichově*, (19. 11. 1980).
- JAN PAVEL II., Promluva *Lidské tělo „téma“ uměleckého díla*, (15. 4. 1981), in *Insegnamenti IV/1* (1981), s. 942–946.
- JAN PAVEL II., Promluva *K představitelům světa vědy a umění. Příroda a věda přivádějí k tajemství Boha*, (12. 9. 1983), in *Insegnamenti VI/2* (1983), s. 491–497.
- JAN PAVEL II., Promluva při mši sv. pro umělce *Svět bez umění se jen stěží může otevřít víře a lásce*, (20. 5. 1985), in *Insegnamenti VIII/1* (1985), s. 1560–1569.
- JAN PAVEL II., Promluva při setkání italských katolických umělců – UCAI *Umělecký talent je darem od Boha*, (1. 3. 1986), in *Insegnamenti IX/1* (1986), s. 565–568.
- JAN PAVEL II., Promluva na mezinárodním kongresu křesťanských umělců – SIAC *Umění vzácný spojenec víry*, (14. 10. 1986), in *Insegnamenti IX/2* (1986), s. 1024–1028.
- JAN PAVEL II., Promluva k zástupcům vědy a umění, také tisku rádia a televize, (26. 7. 1988).
- JAN PAVEL II., *Dopis umělcům*, (4. 4. 1999), Città del Vaticano, 1999.
- BENEDIKT XVI., Promluva při setkání s umělci v Sixtinské kapli (21. 11. 2009).
- Codex Iuris Canonici auctoritate Ioannis Pauli P.P. II promulgatus* (25. 1. 1983), Řím 1983.
- Katechismus katolické církve* (11. 10. 1992), Praha: Zvon 1995, 793 s.

1.4.4 Dokumenty římské kongregace pro bohoslužbu a svátosti

- SACRA CONGREGATIO RITUUM, Instructio: *Inter oecumenici ad executionem Constitutione de sacra Liturgia recte ordinandam*, (26. 9. 1964), AAS 56 (1964), s. 877–900.
- SACRA CONGREGATIO RITUUM, Instructio: *Musicam sacram de musica in sacra liturgia*, (5. 3. 1967), *Notitiae* 3 (1967); EV 2, s. 967–1035.
- SACRA CONGREGATIO RITUUM, Instructio: *Eucharisticum mysterium de cultu mysterii eucharistici*, (25. 5. 1967), AAS 59 (1967), s. 539–573.
- SACRA CONGREGATIO RITUUM, Instructio: *Pontificales ritus de ritibus et insignibus pontificalibus simplicioribus reddendis*, (21. 6. 1968), AAS 60 (1968), s. 406–421.
- SACRA CONGREGATIO PRO CULTU DIVINO, Instructio tertia ad Constitutionem de sacra Liturgia recte exsequendam, *Liturgicae instaurationes*, (5. 9. 1970), AAS 62 (1970), s. 692–704.
- SACRA CONGREGATIO PRO SACRAMENTIS ET CULTU DIVINO, *Inaestimabile donum*, (3. 4. 1980), AAS 72 (1980), s. 331–343.
- CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM, *De Liturgia Romana et inculturazione*, (24. 1. 1994), AAS 87 (1995), s. 288–314.
- SACRA CONGREGATIO PRO EPISCOPIS, Directorium *Ecclesiae imago de pastoralis ministro episcoporum*, (22. 2. 1973), EV 4, s. 655–664.
- SACRA CONGREGATIO PRO CLERICIS, Litterae circulares ad Praesides Conferentiarum Episcopaliū *Opera artis, de cura patrimonii historico – artistici Ecclesiae*, (11. 4. 1971), AAS 63 (1971), s. 315–317.

1.4.5 Dokumenty biskupských konferencí

- Ambientación y arte en el lugar de la celebración*, Directorio liturgico pastoral del Secretariado Nacional de Liturgia de España, 1987; *PastLit* 165–166 (1987), s. 3–28.
- Aménagement des églises anciennes*, Note du Comité national français d'art sacré, Paris, 1971, *La documentation catholique* 1590 (1971), s. 691–692.
- I beni culturali della Chiesa in Italia*, Orientamenti della Conferenza episcopale italiana (1992), *ECEI* 5, s. 1544–1621.
- Spirito creatore. Proposte e suggerimenti per promuovere la pastorale degli artisti e dell'arte*, 30. 11. 1997.
- Guidelines to Design or Renovate a Church*, The Liturgical Commission of the Diocese de Wilmington, 1968.
- Direttive pastorali per la costruzione e l'adattamento delle chiese*, Irská biskupská komise pro posvátnou liturgii, 1966; in *Pietra che vive*, (ed. H. BUGNINI – P. CIAMPANI), Vicenza, 1968, s. 151–153.
- Our Place of Worship*, Canadian Conference of Catholic Bishops, Ottawa, 1999.
- La construction des églises*, Commission diocésaine de liturgie de Montréal (Canada) 1965; in *Pietra che vive*, (ed. H. BUGNINI – P. CIAMPANI), Vicenza, 1968, s. 109–121.
- Built of Living Stones: Art, Architecture, and Worship*, Guidelines of the National Conference of Catholic Bishops USA, 16. 12. 2000.
- Le renouveau liturgique et la disposition des églises*, Directives pratiques de la Commission épiscopale française de liturgie, Neuilly-sur-Seine, 1965, *La documentation catholique* 47 (1965), 1563 – 1575; italský překlad in *RL* 53 (1966), s. 278–290.
- Gestaltung des Altarraumes*, Liturgische Kommission für Österreich, Salzburg, 1989².
- Leitlinien für den Bau und die Ausgestaltung von gottesdienstlichen Räumen*. Handreichung der Liturgiekommission der Deutschen Bischofskonferenz, Bonn, 29. 6. 2000⁵.
- L'Eglise, maison du peuple de Dieu. Liturgie et architecture*, Recherche effectuée au Comité national d'Art sacré – Centre National de Pastorale Liturgique, Paris, 1971; italský překlad *La chiesa casa del popolo di Dio. Liturgia e architettura*, Torino, 1974.
- The Place of Worship. Pastoral Directory on the Building and Reordering of Churches*, Irish Episcopal Commission for Liturgy, Dublin, 1994.
- Il programma di costruzione per le nuove chiese*, Comitato Nuove Chiese del Patriarcato di Lisbona, 1965; in *Pietra che vive*, (ed. H. BUGNINI – P. CIAMPANI), Vicenza, 1968, s. 135–141.
- Environment and Art in catholic Worship*, Bishops' Committee on the Liturgy, National Conference of Catholic Bishops USA, 1978; italský překlad in *RL* 66 (1979), s. 633–656.
- Richtlinien der deutschen Bischöfe für die Feier der heiligen Messe in Gemeinschaft* 1965, Regensburg, 1965, 56–59; italský překlad in *RL* 53 (1966), s. 620–622.
- Orientamenti dell'Arte Sacra dopo il Vaticano II*, Pontificia Commissione centrale per l'Arte Sacra in Italia, Roma 1969.
- La progettazione di nuove Chiese. Nota pastorale*, Commissione Episcopale per la Liturgia di CEI, 18. 2. 1993.
- L'Adeguamento delle chiese secondo la riforma liturgica*, Commissione Episcopale per la Liturgia di CEI, 31. 5. 1996.
- Il tabernacolo*, Pastorační direktář Irské biskupské liturgické komise, *Not* 74 (1972), s. 171–177; italský překlad in *RL* 2 (1974), s. 289–293.
- Koncepce úprav liturgického prostoru*, Pastorační direktorium České biskupské konference, *Zpravodaj ČBK* 43 (XVIII), Praha, 2001.

2 Literatura

- ABETI, M., *Un'Architettura Cristiana per una nuova assemblea celebrante*. Neapol: Edizioni Luciano, 1998. 147 s. ISBN 88-86767-52-8.
- ABRUZZINI, E., Architettura. In SARTORE, D. – TRIACCA, A. M., *Nuovo dizionario di liturgia*. Cinisello Balsamo: Edizioni Paoline, 1993, s. 86–95. ISBN 88-215-1494-3.
- ANTONELLI, F. – FALSINI, R., *Commento alla Costituzione liturgica*. Roma: Opera della regalita, 1965. 412 s.
- Arte e liturgia. L'arte sacra a trent'anni dal concilio*. Cinisello Balsamo: San Paolo, 1993. 683 s. ISBN 88-215-2716-6.
- BABOLIN S., Il concilio Niceno secondo: una lezione anche per oggi. *RPL*, 1986, roč. 23, č. 139, s. 5–11. ISSN 0035-6395.
- BACIARLINI, A., *Cenni storici per i corsi di architettura liturgica. Spunti orientativi sulla situazione storica degli edifici cultuali nelle diverse epoche*, Roma: Pontificio Istituto Liturgico, 1998. 112 s. (skriptum).
- BALBONI, D., La „cattedra“ liturgica. In JOUNEL, P. – KACZYNSKI, R. – PASQUALETTI, G., *Liturgia opera divina e umana. Studi sulla riforma liturgica offerti a S. E. mons. Annibale Bugnini in occasione del suo 70° compleanno*. Roma: Edizioni liturgiche, 1982, s. 363–371. ISBN 978-88-859-1816-0.
- BARGELLINI, E., Ecclesiologia e tempio. *Vita monastica*, 1981, roč. 35, č. 145, s. 6–35. ISSN 1353-8659.
- BASISTA, A., Model posoborowej świątyni. *Znak*, 1999, č. 531, s. 20–35. ISSN 0044-488X.
- BENEDETTI, S., L'Architettura sacra: oltre il funzionalismo. *Communio*, 1999, č. 140–141, s. 190–201. ISBN 978-2907212731.
- BENEDETTI, S., *L'Architettura delle chiese contemporanee. Il caso italiano*. Milano: Jaca Book, 2000. 263 s. ISBN 978-88-164-0535-6.
- BIELAWSKI, M., Symfonia paschalna. *Znak*, 1999, č. 531, s. 4–19. ISSN 0044-488X.
- BIÉLER, A., *Liturgie et Architecture le temple des chrétiens*. Genève: Edition Labor et Fides, 1961. 127 s.
- BOGUNIOWSKI, J., *Domus ecclesiae. Der Ort der Eucharistiefeier in der ersten Jahrhunderten*. Roma: pontificio Istituto Liturgico, 1986. 231 s. (dizertační práce).
- BOSELLI, G., *L'Altare mistero di presenza, opera d'arte*. Magnano: Edizioni Qiqajon, 2005. 256 s. ISBN 88-8227-180-3.
- BOSELLI, G., *Il Battistero*. Magnano: Edizioni Qiqajon, 2008. 320 s. ISBN 978-88-8227-258-6.
- BOSELLI, G., *L'Ambone tavola della parola di Dio*. Magnano: Edizioni Qiqajon, 2006. 336 s. ISBN 88-8227-202-8.
- BOSELLI, G., *Spazio liturgico e orientamento*. Magnano: Edizioni Qiqajon, 2007. 288 s. ISBN 978-88-8227-226-5.
- BOUYER, L., *Architecture et liturgie*. Paris: Cerf, 2009. 108 s. ISBN 978-2-204-08782-7.
- BOUYER, L., *Le rite et l'homme. Sacralité naturelle et liturgie*. Paris: Cerf, 2009. 306 s. ISBN 978-2-204-08779-7
- BRAUN, J., *Der christliche Altar, in seiner geschichtlichen Entwicklung*. München: Alte Meister Guenther Koch, 1924. 756 s.
- BUGEL, W., *Liturgická a eklesiální pluralita na území Československa v první polovině 20. století*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2011. 219 s. ISBN 978-80-244-2907-6.
- BUGNINI, A., *La riforma liturgica (1948 – 1975). Nuova edizione riveduta e arricchita di note e di supplementi per una lettura analitica*. Řím: Edizione liturgiche, 1997. 1002 s. ISBN 88-86655-17-7.
- BURGET, E., *Jan Sokol: Moje plány. Paměti architekta*. Praha: Triada 2004. 76 s. ISBN: 978-80-7474-079-4.
- BÜRKI, B., L'Église, lien d'une communauté celebrante. *MD*, 1994, roč. 50, č. 197, s. 9–23. ISSN 0025-0937.
- CALABUIG, I. M., Il rito della Dedicazione della Chiesa. In CHUPUNGCO, A., *Scientia liturgica V – Tempo e spazio liturgico*. Casale Monferrato: Piemme, 1998, s. 373–420. ISBN 88-384-3115-9.

- CALABUIG, I. M., Il segno teologico della chiesa e dell'altare nel nuovo „Ordo dedicationis ecclesiae“. *Vita monastica*, 1981, roč. 35, č. 145, s. 36–92. ISSN 1353-8659.
- CALABUIG, I. M., L'“Ordo dedicationis ecclesiae et altaris“. *Notitiae*, 1977, roč. 13, č. 3, s. 391–450. ISSN 0029-4306.
- CAPOMACCIO, C., *Monumentum resurrectionis. Ambone e candelabro per il cero pasquale*. Città del Vaticano: Libreria Editrice Vaticana, 2002. 397 s. ISBN 88-209-7407-X.
- CATTANEO, E., Il battistero. In JOUNEL, P. – KACZYNSKI, R. – PASQUALETTI, G., *Liturgia opera divina e umana. Studi sulla riforma liturgica offerti a S. E. mons. Annibale Bugnini in occasione del suo 70° compleanno*. Roma: Edizioni liturgiche, 1982, s. 387–400. ISBN 978-88-859-1816-0.
- CATTANEO, E., *Il culto cristiano in occidente*, Roma: Edizioni liturgiche, 1992. 657 s. ISBN 978-88-859-1806-1.
- CHAUVET, L., *Symbole et sacrement. Une relecture sacramentelle de l'existence chrétienne*. Paris: Cerf, 1987. 582 s., ISBN 978-2204026871.
- CHAUVET, L., *Du symbolique au symbole. Essai sur les sacraments*, Paris: Cerf, 1979. 306 s. ISBN 978-2204013666.
- CHENGALIKAVIL, L., La dedicazione della Chiesa e dell'Altare. In SCICOLONE, I., *Anàmnesis 7 – I sacramentali e le benedizioni*. Genova: Marietti, 1992, s. 66–110. ISBN 88-211-6507-8.
- CHENIS, C., L'habitat culturale nella sua complessità e organicità. In CHENIS, C., *L'arte per il culto nel contesto postconciliare. I – Lo spazio*. San Gabriele: Edizione Staurós, 1998, s. 37–90.
- CHENIS, C., *Fondamenti teorici dell'arte sacra. Magistero post – conciliare*, Roma: Libr. Ateneo Salesiano, 1991. 220 s. ISBN 9788821302206.
- COBB, P. G., The Architectural Setting of the Liturgy. In JONES, CH. – BRANDSHAW, P., *The Study of Liturgy*. London: Oxford University Press, 1992, s. 528–542. ISBN 0-19-520922-2.
- COLOMBO, G., *Introduzione allo studio della Liturgia*. Torino: Lemann, 1988. 111 s. ISBN 978-88-0113-216-8.
- CONGAR, Y., *Le mystère du temple*, Paris: Cerf, 1958. 348 s.
- CORBON, J., *Liturgie de source*, Paris: Cerf, 2007. 211 s. ISBN 978-22-0408-5045.
- CRIPPA M. A., L'Architettura: orizzonte conoscitivo di luoghi che ospitano un senso, *Communio*, 1995, č. 140–141, s. 135–146.
- CRIPPA M. A., Il razionalismo costruttivo e il rapporto architettura – liturgia nel pensiero e nella produzione di Polvara. *Arte cristiana*, 2000, roč. 87, č. 797, s. 129–136. ISSN 1913-5369.
- CUVA, A., Assemblea. In SARTORE, D. – TRIACCA, A. M., *Nuovo dizionario di liturgia*. Cinisello Balsamo: Edizioni Paoline, 1993, s. 95–102. ISBN 88-215-1494-3.
- DAHINDEN J., Stavíme správné kostely? *Dialog Evropa XXI*, 1993, roč. 1, č. 3, s. 16–28. ISSN 1210-8332.
- DEBUYST, F., L'Église: un lien que la foi vient habiter. *MD*, 1994, roč. 50, č. 197, s. 25–38. ISSN 0025-0937.
- DEBUYST, F., *Il genius loci cristiano*. Milano: Sinai, 2000. 111 s. ISBN 88-86679-06-8.
- DE CLERCK, P., *L'intelligence de la liturgie*, Paris: Cerf, 1993. 206 s. ISBN 2-204-07765-8.
- DI CIACCIA, G. C., *Il luogo del culto nella storia*, Milano: Ancora, 1989. 217 s. ISBN 88-7610-2949.
- La dimora di Dio tra gli uomini. Tempio e assemblea*. Roma: Edizioni liturgiche, 1993. 191 s. ISBN 8885918778.
- DIEKMANN, G., The Place of Liturgical Worship. In *The Church and the Liturgy*. New York: Paulist Press, 1965, s. 67–107.
- DONGHI, A., *Costituzione Conciliare sulla Sacra Liturgia – Sacrosanctum Concilium. Introduzione e commento*. Casale Monferrato: Piemme, 1986. 243 s. ISBN 8838420025.
- DORÈ, J., Le beau, les cathédrales et la foi chrétienne, *MD*, 2012, roč. 68, č. 272, s. 75–108. ISSN 0025-0937.
- DRUGEON, F. – SAINT-MARTIN, I., *L'art actuel dans les églises de 1980 à nos jours*, Parigi: Ereme 2012. 128 s. ISBN 2-915337-78-0.

- EMMINGHAUS, J. H., Der gottesdienstliche Raum und seine Ausstattung. In Meyer, H. B. – Fischer, B., *Gottesdienst der Kirche. Handbuch der Liturgiewissenschaft – Teil 3: Gestalt des Gottesdienstes. Sprachliche und nichtsprachliche Ausdrucksformen*. Regensburg: Verlag Friedrich Pustet, 1990, s. 347–416. ISBN 3-7917-1045-1.
- EVDOKÌMOV, P. N., *Teologia della bellezza. L'arte dell'icona*. Cinisello Balsamo: Edizioni Paoline, 2002. 330 s. ISBN 978-88-2151-8393.
- EVENOU, J., Celebrare nello spazio. In GÉLINEAU, J., *Assemblea santa. Manuale di liturgia pastorale*. Bologna: Dehoniane, 1991, s. 116–131. ISBN 978-88-1040-6205.
- EVENOU, J., Le nouveau rituel de la dédicace. *MD*, 1978, roč. 34, č. 134, s. 85–105. ISSN 0025-0937.
- FABBRETTI, N., Il Vaticano II: un Concilio iconoclasta? *RPL*, 1986, roč. 23, č. 139, s. 13–19. ISSN 0035-6395.
- FALSINI, R., Dalla Chiesa-comunità alla chiesa-luogo. *RPL*, 1978, roč. 15, č. 93, s. 52–62. ISSN 0035-6395.
- FALSINI, R., Il senso del sacro e la riforma liturgica. *RPL*, 1981, roč. 18, č. 109, s. 17–24. ISSN 0035-6395.
- FARNÉS SCHERER, P., *Construir y adaptar las iglesias. Orientaciones doctrinales y sugerencias prácticas sobre el espacio celebrativo, según el espíritu del concilio Vaticano II*. Barcelona: Editorial Regina, 1989. 272 s. ISBN 978-84-7129-395-4.
- FILIP, A. – OSOLSOBĚ, A., Stylové proměny sakrálních staveb Vladimíra Fischera. In FILIP, A. – SCHMIDT, N., *Dům Boží a brána nebe ve 20. století. Studie o sakrální architektuře*. Brno: CDK, 2009. s. 122. ISBN 80-7325-197-0.
- FROSSARD, A., *L'Évangile selon Ravenne*. Paris: Robert Laffont, 1984. 115 s. ISBN 978-2221012840.
- GABETTI, R., *Chiese per il nostro tempo. Come costruirle, come rinnovarle*. Torino: Lemann, 2000. 181 s. ISBN 978-88-010-1897-4.
- GAMBER, K., *Liturgie und Kirchenbau. Studien zur Geschichte der Messfeier und des Gotteshauses in der Frühzeit*, Regensburg: Pustet, 1976. 158 s. ISBN 978-37-9170-4999.
- GANS D.: *The Le Corbusier Guide*. Princeton: Architectural Press, 2000, 285 s. ISBN 978-15-6898-1192.
- GATTI, V., *Liturgia e arte. I luoghi della celebrazione*. Bologna: Edizione Dehoniane 2001, 123 s. ISBN 978-88-1043-0026.
- GABETTI, R., L'arredo per il culto: criteri e proposte. *RPL*, 1986, roč. 23, č. 139, s. 43–48. ISSN 0035-6395.
- GATTI, V., Posizione e forma dell'Ambone. *RPL* 1991, roč. 28, č. 169, s. 77–83. ISSN 0035-6395.
- GATTI, V., Il Concilio Vaticano II nel magistero episcopale per l'arte liturgica. *Arte cristiana*, 1992, roč. 79, č. 752, s. 369–574. ISSN 1913-5369.
- GATTI, V., Presbiterio, Battistero e Confessionale: funzionalità liturgica e valenze iconologiche. In GIGLIONI, P., *Concilio e riforma liturgica. Bilanci e prospettive*. Milano: Edizioni O. R., 1984, s. 41–58.
- GELIN, A., El altar en el Antiguo Testamento. *Cuadernos Phase*, 1996, roč. 1996, č. 67, s. 3–10. ISBN 84-6467-381-X.
- GÉLINEAU, J., L'église, lieu de la célébration. *MD*, 1960, roč. 16, č. 63, s. 41–68. ISSN 0025-0937.
- GHERARDI, L., Lo spazio celebrativo sull'onda della riforma. *RPL*, 1986, roč. 23, č. 139, s. 21–24. ISSN 0035-6395.
- GHIRELLI, T., *Ierotopi cristiani. Le chiese secondo il magistero*, Città del Vaticano: Libreria Editrice Vaticana 2012. 844 s. ISBN 978-88-209-8713-8.
- GIAVINI, G., Per una teologia biblica del tempio. *RL*, 1979, roč. 66, č. 4, s. 568–577. ISSN: 0035-6956.
- GIULIANO, R., Il nuovo tempio spirituale. *Liturgia*, 1992, roč. 1992, č. 74, s. 202–207.
- GRABAR, A., *Le vie della creazione nell'iconografia Christiana. Antichità e Medioevo*. Milano: Jaca Book, 1999. 292 s. ISBN 88-16-40499-X.
- GRASSO, G., Perché le chiese? *RL*, 1979, roč. 66, č. 4, s. 553–567. ISSN: 0035-6956.
- GRASSO, G., *Tra teologia e architettura. Analisi dei problemi soggiacenti all'edilizia per il culto*, Roma: Borla 1987. 192 s. ISBN 8826304688.

- GRASSO, G., *Chiesa e Arte. Documenti della Chiesa, testi canonici e commenti*, Cinisello Balsamo: Edizioni Paoline, 2001. 510 s. ISBN 882154236X.
- GRILLO, A., *Introduzione alla teologia liturgica. Approccio teologico alla liturgia e ai sacramenti cristiani*. Padova: Messaggeo, 1998. 287 s. ISBN 88-250-0779-5.
- GRILLO, A., „Il legittimo e tormentoso assillo del pensiero moderno“: C. Vagaggini tra (e oltre) la teologia monastica e la teologia scolastica. *Notiziario Associazione Professori Liturgia* 2000, roč. 2000, č. 70, s. 10–20.
- GUARDINI, R., *O podstatě uměleckého díla*. Praha: Triáda a Centrum teologie a umění 2009. 168 s. ISBN 978-80-87256-03-9.
- GUGLIELMONI, L., Casa di Dio, casa della comunità. Riflessioni e suggerimenti pratici per un'attenzione catechistica all'edificio „chiesa.“ *Catechesi* 1978, roč. 1978, č. 11, s. 47–59.
- HANI, J., *Le Symbolisme du Temple Chrétien*. Paris: Véga, 1978. 207 s. ISBN 2858294194.
- HAAS, F., *Architektura 20. století*. Praha: SPN, 1978. 605 s.
- HEIDEGGER, M., *L'arte e lo spahio*. Genova: Melangolo, 1988. 41 s. ISBN 8870182851.
- HEITZ, C., *Recherches sur les rapports entre Architecture et Liturgie à l'époque carolingienne*. Paris: S.E.V. P.E.N. Abbeville, 1963. 295 s.
- HOUSSIAU, A., Il simbolismo nella liturgia cristiana. In RIES, J., *I simboli nelle grandi religioni*. Milano: Jaca Book, 1997, s. 203–211. ISBN 8816402091.
- HRADÍLEK, P., Liturgická reforma a její důsledky pro uspořádání liturgického prostoru. In KLÍPA, J., *Liturgický prostor v současné architektuře*. Praha: Sít, 2009, s. 52–54. ISBN 978-80-86040-17-2.
- INGLOTT, S., Estetica e liturgia. In JOUNEL, P. – KACZYNSKI, R. – PASQUALETTI, G., *Liturgia opera divina e umana. Studi sulla riforma liturgica offerti a S. E. mons. Annibale Bugnini in occasione del suo 70° compleanno*. Roma: Edizioni liturgiche, 1982, s. 171–184. ISBN 978-88-859-1816-0.
- JETTER, W., *Symbol und ritual. Antropologische Elemente im Gottesdienst*. Göttingen: Vandenhoeck, 1978. 334 s. ISBN 3525603479.
- JOHNSON, C., *Progetto liturgico. Guida pratica liturgica al riadattamento delle chiese*. Roma: Edizioni liturgiche, 1992. 164 s. ISBN 88-85918-68-9.
- JOHNSON S., A reflection on the architectural setting for the celebration of the Liturgy. *Notitiae* 1986, roč. 22, č. 3, s. 356–359. ISSN 0029-4306.
- JOUNEL, P., Dedicazione delle chiese e degli altari. In SARTORE, D. – TRIACCA, A. M., *Nuovo dizionario di liturgia*. Cinisello Balsamo: Edizioni paoline 1993, s. 328–342. ISBN 88-215-1494-3.
- JOUNEL, P., Luoghi della celebrazione. In SARTORE, D. – TRIACCA, A. M., *Nuovo dizionario di liturgia*. Cinisello Balsamo: Edizioni paoline 1993, s. 730–745. ISBN 88-215-1494-3.
- JOUNEL, P., L'iconographie de Ravenne. *MD*, 1984, roč. 40, č. 158, s. 71–93. ISSN 0025-0937.
- JOUNEL, P., L'assemblée chrétienne et les lieux du rassemblement humain au cours du premier millénaire. *MD*, 1978, roč. 34, č. 136, s. 13–37. ISSN 0025-0937.
- KIEL, E. – SCHOLLMEIER, K., *Kunst im heiligen Dienst: Werkheft liturgischer Kirchenbau nach dem Konzil*, Leipzig: Sankt-Benno-Verlag 1967. 87 s.
- Kirchenbau heute. Haus Gottes – Haus der Gemeinde*, Würzburg: Arena Verlag, 1962. 110 s.
- KLÍPA, J., *Liturgický prostor v současné architektuře*. Praha: Sít, 2009. 78 s. ISBN 978-80-86040-17-2.
- KOPEČEK, P., Posvátný prostor a směrnice biskupských konferencí. *Salve*, 2004, roč. 14, č. 4, s. 29–36. ISSN 1213-6301.
- KOPEČEK, P., Pojetí sakrálního prostoru v dílech církevních otců. In FILIP, A. – SCHMIDT, N., *Dům Boží a brána nebe ve 20. století*. Brno: CDK, 2009, s. 17–19. ISBN 978-80-7325-197-0.
- KOPEČEK, P., Setkání jednoho architekta s jedním liturgem. *Era* 21, 2004, roč. 4, č. 4, s. 59–61, ISSN 1213-6212.

- KOPEČEK, P., Praktické problémy při tvorbě liturgické architektury. Mobiliář v současném liturgickém prostoru. In KLÍPA, J., *Liturgický prostor v současné architektuře*. Praha: Sít, 2009, s. 57–61. ISBN 978-80-86040-17-2.
- KUHNE, A., *Zeichen und Symbole in Gottesdienst und Leben*. Paderborn: Bonifatius Verlag, 1988. 123 s. ISBN 3870882948.
- KUNETKA, F., *Eucharistie v křesťanské antice*. Olomouc: Univerzita Palackého, 2004. 231 s. ISBN 80-244-0920-8.
- KUNZLER, M., *La liturgia della Chiesa*. Milano: Jaca Book, 1996, s. 231, ISBN 88-16-40414-0.
- VAN DER LAAN, H., *La forma. Natura, cultura e liturgia nella vita umana*. Milano: Sinai, 2000. 112 s. ISBN 8886679106.
- LECLERCQ, J., El misterio del altar. *Cuadernos Phase*, 1996, roč. 1996, č. 67, s. 33–44. ISBN 84-6467-381-X.
- LEHMANN, K. – KRAUTH, M., *Raumlichtung. Die Neugestaltung der Kirche Maria Geburt in Aschaffenburg*. Monstere: LIT Verlag, 2000. 80 s. ISBN 3825849317.
- LERCARO, G., *La chiesa nella città. Discorsi e interventi sull'architettura sacra*, Cinisello Baldami: Edizioni Paoline, 1996. 166 s. ISBN 88-215-3251-8.
- Liturgia e cultura*. Roma: Edizioni liturgiche, 1996. 222 s. ISBN 8886655134.
- MAGGIANI, S., Rito/Riti. In SARTORE, D. – TRIACCA, A. M., *Nuovo dizionario di liturgia*. Cinisello Balsamo: Edizioni paoline 1993, s. 1141–1150. ISBN 88-215-1494-3.
- MAGGIANI, S., La celebrazione cristiana: celebrare „in Spirito e verità per mezzo dei riti e delle preghiere“. In DOSIO, M. – MENGHETTI, A., *Celebriamo il Signore*. Roma: Edizioni liturgiche, 1995, s. 91–119.
- MAGGIANI, S., La chiesa come luogo della comunità celebrante. *RL*, 1979, roč. 66, č. 4, s. 616–629. ISSN: 0035-6956.
- MAGGIANI, S., Teologia e Sacro. Per una sintattica del sacro nella liturgia. In DOTOLO, C., *Teologia e Sacro*. Roma: Dehoniane, 1995, s. 77–119.
- MAGGIANI, S., Dimensione escatologica del celebrare cristiano. In *Escatologia e liturgia. Aspetti escatologici del celebrare cristiano*. Roma: Edizioni liturgiche, 1988, s. 145–181.
- MAGGIANI, S., Nella foresta dei simboli. Significato e prospettiva di una ricerca. *RL*, 1980, roč. 67, č. 2, s. 291–316. ISSN: 0035-6956.
- MAGGIANI, S., L'estetica e la poetica nella liturgia. In CHUPUNGCO, A., *Scientia liturgica II – Liturgia fondamentale*. Casale Monferrato: Piemme, 1998, s. 264–280. ISBN 88-384-3115-9.
- MAGGIANI, S., Interpretare il libro liturgico. In *Il mistero celebrato. Per una metodologia dello studio della liturgia*. Roma: Edizioni liturgiche, 1989, s. 157–192. ISBN 8885918433.
- MAGGIANI, S., Un rito per celebrare oggi. Valore simbolico e pastorale del rito liturgico. In FALSINI, R., *Riuniti per fare memoria. Senso, arte e prassi della celebrazione liturgica*. Milano: Edizioni O. R., 1986, s. 9–37.
- MALACARNE, A. – BARDESSARI, R., *Gli spazi liturgici della celebrazione rituale*, Siena: Cantagalli, 2011. 419 s. ISBN 978-88-8272-637-9.
- MARKIEWICZ, P., Les cathédrales en panne de réflexion. Vers une architecture liturgique. *Art sacrés*, 2012, roč. 2012, č. 17, s. 12–17. ISSN 2105-1429.
- MARSILI, S., Dedicazione senza consacrazione. Ossia: teologia liturgica in una storia rituale. *RL*, 1979, roč. 66, č. 4, s. 578–601. ISSN: 0035-6956.
- MARTIMORT, A. G., Struttura e leggi della celebrazione liturgica. In MARTIMORT, A. G., *La Chiesa in preghiera. Introduzione alla Liturgia. I. Principi della Liturgia*. Brescia: Queriniana, 1995, s. 109–239. ISBN 88-399-0024-1.
- MAZZA, E., Tavola e altare: due modi non alternativi per designare un oggetto liturgico. In BOSELLI, G., *L'altare mistero di presenza, opera dell'arte*. Magnano: Edizioni Qiqajon, 2005. s. 73–91. ISBN 88-8227-180-3.

- MAZZARELLO, S., Il nuovo rito della dedicazione di una chiesa. In *Cristo ieri oggi e sempre. L'anno liturgico e la sua spiritualità*, Bari: Ecumenica, 1979, s. 173–193.
- MENOZZI, D.: *La Chiesa e le immagini. I testi fondamentali sulle arti figurative dalle origini ai nostri giorni*, Cinisello Balsamo: Edizioni Paoline, 1995. 325 s. ISBN 8821529614.
- METZGER, M., Iconographie, liturgie et épiphany du salut. *EO*, 1994, roč. 11, č. 3, s. 307–322. ISSN 1010-3872.
- MILITELLO, C., Teologia dello spazio liturgico. in CHUPUNGCO, A., *Scientia liturgica V – Tempo e spazio liturgico*. Casale Monferrato: Piemme, 1998, s. 437–454. ISBN 88-384-3115-9.
- MILITELLO, C., Dinamiche pastorali nella costruzione di una nuova Chiesa – edificio. In CHENIS, C., *L'arte per il culto nel contesto postconciliare. I – Lo spazio*. San Gabriele: Edizione Staurós, 1998, s. 347–361.
- MUZJ, G., *Edificio ecclesiale e mistagogia*. Roma: Pontificio Istituto Orientale, 1999. 118 s. (dispense).
- NEUNHEUSER, B., *Storia della liturgia attraverso le epoche culturali*. Roma: Edizioni liturgiche, 1988. 158. ISBN 88-85918-05-0.
- ONASCH, K., *Kunst und Liturgie der Ostkirche in Stichworten unter Berücksichtigung der Alten Kirche*. Wien: Böhlau, 1981. 495 s. ISBN 3205005368.
- PATERNOSTER, M., Analisi rituale e contenuti teologici dell'„Ordo dedicationis ecclesiae et altaris“. *RL*, 1979, roč. 66, č. 4, s. 602–615. ISSN: 0035-6956.
- PETERS, P., *Kirchen – Gemeindezentren*. Mnichov: Georg D. W. Callwey, 1966. 103 s.
- PFEIFFER, H., *Arte liturgica*. Roma: Università Gregoriana, 1992. 127 s. (skriptum).
- PIVA, A., *La città multietnica: lo spazio sacro*. Venezia: Marsilio Ed., 1995. 193 s. ISBN 88-3176-3059.
- PLAZAOLA, J., *La Chiesa e l'Arte*. Milano: Jaca Book, 1998. 128 s. ISBN 8816437081.
- PLESKOT, J. – SCHMIDT, N., Život kolem pevného středu. Návrh liturgické úpravy farního kostela Nejsv. Trojice v Dobříši ze září 2010. *Salve*, 2012, roč. 22, č. 2, s. 65–71. ISSN 1213-6301.
- POMETLO, J., Sakrální architektura v českých zemích (1945–2004), *Era 21*, 2004, roč. 4, č. 4, s. 62–67, ISSN 1213-6212.
- POSPÍŠIL, C., Chrám jako symbol přebývání Boha v člověku a mezi lidmi, *Salve*, 2004, roč. 14, č. 4, Praha 2004, s. 37–43. ISSN 1213-6301.
- RATZINGER, J., *Der Geist der Liturgie. Eine Einführung*. Freiburg: Herder, 2002. 231 s. ISBN 978-3451272479
- RECHLÍK, K., Výtvarné dílo a jeho místo v sakrálním prostoru. In VAVERKA, J., *Nové kostely a kaple z konce 20. století v České republice*. Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001, s. 119–145. ISBN 80-7192-539-X.
- RICHTER, K., Od „kostela-cesty“ k prostoru křesťanského společenství. *Getsemany*, 2010, roč. 2010, č. 215, ISSN 1210-485X. Citováno dle <http://www.getsemany.cz/node/2679>.
- RICHTER, K., Význam liturgického prostoru pro živé společenství víry. In KLÍPA, J., *Liturgický prostor v současné architektuře*. Praha: Sif, 2009, s. 13–49, ISBN 978-80-86040-17-2.
- RICHTER, K., *Kirchenräume und Kirchräume. Die Bedeutung des Kirchenraumes für eine lebendige Gemeinde*. Freiburg: Herder, 1998. 143 s. ISBN 9783451264221.
- RIES, J., *Il Sacro nella storia religiosa dell'umanità*. Milano: Jaca Book, 1995. 247 s. ISBN 88-16-40089-7.
- ROGGER, I., Lo spazio celebrativo. In BARBIERI, G., *Celebrare l'Eucaristia per costruire la Chiesa*. Roma: Centro Azione Liturgica, 1983, s. 158–171.
- ROONEY, M. T., *A Theology for Architecture. An Analysis of the Theological Principles Applicable to Church Building In the Postconciliar Renewal*, Roma: Pontificio Istituto liturgico, 1977. 187 s. (dizertační práce).
- ROUET, A., *Arte e liturgia*, Città del Vaticano: Libreria Editrice Vaticana, 1994. 127 s. ISBN 8820920050.
- ROUSSEAU, O., Cristo y el Altar. Notas sobre la tradición patristica. *Cuadernos Phase*, 1996, roč. 1996, č. 67, s. 25–32. ISBN 84-6467-381-X.
- RUPNIK, M. I., *L'Arte memoria della comunione*. Roma: Lipa, 1994. 191 s. ISBN 8886517017.

- SANTI, G., Uno spazio per l'assemblea: Luoghi, Arredi, Percorsi. *RL*, 1983, roč. 70, č. 1, s. 11–25. ISSN: 0035-6956.
- SANTI, G., Il contesto spaziale delle celebrazioni. *RPL*, 1986, roč. 23, č. 139, s. 25–34. ISSN 0035-6395.
- SANTI, G., Alla ricerca di un luogo per la celebrazione del battesimo. *RPL*, 1981, roč. 18, č. 106, s. 72–77. ISSN 0035-6395.
- SCHMIDT, H., *Die Konstitution über die heilige Liturgie*. Freiburg – Basel – Wien: Herder, 1965. 267 s.
- SCHMIDT, N., Prostor kostela utváří víru někdy hlouběji než hlásání slova. Rozhovor s Klementem Richterem. *Salve*, 2004, č. 4, roč. 14, s. 13–28. ISSN 1213-6301.
- SCHMIDT, N., Krok z průměrnosti. Klášter Matky Boží v Novém Dvoře u Plzně. *Stavba*, 2004, roč. 11, č. 5, s. 14–25. ISSN 1210-9568.
- SCHMIDT, N., Fénix sakrální architektury. *Era 21*, 2004, roč. 4, č. 4, s. 50–58, ISSN 1213-6212.
- SCHMITT, J., „Petra autem erat Christus“ (1 Co 10, 4b). *MD* 29 (1952), s. 18–31. ISSN 0025-0937.
- SCHWARZ, R., *Von Bau der Kirche*. Heidelberg: Verlag A. Pustet, 1947. 199 s. ISBN 978-37-0250-376-5.
- SCHWEBEL, H., Liturgical Space und Human Experience, Exemplified by the Issue of the „Multi-Purpose“ Church Building. *SL*, 1994, roč. 24, č. 1, s. 12–28. ISSN 0039-3207.
- SEDLMAYER, H., *La Luce nelle sue manifestazioni artistiche*. Palermo: Aesthetica Edizioni, 2009. 109 s. ISBN 8877260807.
- SIRBONI, S., *Il linguaggio simbolico della liturgia*, Cinisello Baldami: Edizioni Paoline, 1999. 191 s. ISBN 882153930X.
- SOLDINI, J., *Saggio sulla discesa della bellezza. Linee per un'estetica*. Milano: Jaca Book, 1995. 224 s. ISBN 8816302844.
- Lo spazio della celebrazione religiosa e le arti*. Milano: Sinai, 1995. 64 s. ISBN 8886679017.
- Spazio e rito. Aspetti costitutivi dei luoghi della celebrazione cristiana*, Roma: Edizioni liturgiche, 1996. 202 s. ISBN 8886655061.
- Gli spazi della celebrazione rituale*. Milano: Editioni O. R., 1984. 419 s.
- SKALICKY, C., *Alle prese con il sacro. La religione nella ricerca scientifica moderna*. Roma: Pontificia Università Lateranense, 1982. 351 s.
- ŠTAPETA, V., Chrámové stavby 20. století – v našich zemích, in *Umění a řemesla*, č. 3, roč. 91, Praha, 1991, s. 33–41, ISBN 80-7004-021-7.
- ŠVÁCHA, R., *Česká architektura a její přísnost. Padesát staveb 1989–2004*. Praha: Prostor, 2004. 325 s. ISBN 80-903257-3-4.
- TAFT, R. F., *Oltre l'oriente e l'occidente. Per una tradizione liturgica viva*. Roma: Lípa, 1999. 355 s. ISBN 88-86517-38-6.
- TAGLIFERRI, R., Il rito come „salto“ simbolico nel sacro. In CATELLA, A., *Amen vestrum. Miscellanea di studi liturgico – pastorale in onore di P. Pelagio Visentin O. S. B.* Padova: Messaggero, 1994, s. 217–230. ISBN 8825004362.
- THURIAN, M., *Andiamo alla casa del Signore. Gesti e parole di salvezza nella liturgia*. Roma: Dehoniane, 1997. 79 s. ISBN 8839607218.
- THURIAN, M., La liturgie contemplation du mystère. Réflexion sur la valeur de la liturgie dans l'Église. *La documentation catholique*, 1996, roč. 1996, č. 2145, s. 843–845. ISBN 0050202227.
- TRIACCA, A., Dedicazione dello spazio sacro dall'attuale liturgia romana. In CHENIS, C., *L'arte per il culto nel contesto postconciliare. I – Lo spazio*. San Gabriele: Edizione Staurós, 1998, s. 113–178.
- TRIACCA, A., Lo Spirito Santo e la Chiesa. Verso una nuova comprensione della Chiesa come tempio dello Spirito Santo. In RODRIGUEZ, P., *L'ecclesiologia trent'anni dopo la «Lumen Gentium»*. Roma: Edizioni liturgiche, 1995, s. 113–148. ISBN 88-7144-538-4.
- TRUDU, F., *Immagini simboliche dell'Ecclesia nel Rito di Dedicazione della Chiesa*. Roma: Edizioni liturgiche, 2001. 353 s. ISBN 8886655991.

- VALENZIANO, C., *Architetti di chiese*. Bologna: Edizione Dehoniane, 2005. 320 s. ISBN 88-10-43006-9.
- VALENZIANO, C., *Liturgia e Antropologia*. Bologna: Edizione Dehoniane, 1998. 320 s. ISBN 88-10-40675-3.
- VALENZIANO, C., *L'anello della sposa*. Magnano: Edizioni Qiqajon, 1993. 284 s. ISBN 88-85227-45-7.
- VALENZIANO, C., *Bellezza del Dio di Gesù Cristo*. Gorle: Servitkám, 2000. 184 s. ISBN 8881661306.
- VALENZIANO, C., *Scritti di estetica e di poetica: su l'arte di qualità liturgica e i beni culturali di qualità ecclesiale*. Bologna: Edizione Dehoniane, 1999. 271 s. ISBN 88-10-40682-6.
- VALENZIANO, C., Ambone. In SODI, M. – TRIACCA, A. M., *Dizionario di omiletica*. Torino: Velar, 1998, s. 30–36. ISBN 88-01-01424-4.
- VALENZIANO, C., La rifondazione postconciliare dello spazio per il culto. In CHENIS, C., *L'arte per il culto nel contesto postconciliare. I – Lo spazio*. San Gabriele: Edizione Staurós, 1998, s. 179–205.
- VALENZIANO, C., Riflessi antropologici dell'iconografia e dell'iconologia teologica. *EO*, 1993, roč. 93, č. 10, s. 79–103. ISSN 1010-3872.
- VALENZIANO, C., Architettura liturgica. in CHUPUNGCO, A., *Scientia liturgica V – Tempo e spazio liturgico*. Casale Monferrato: Piemme, 1998, s. 421–436. ISBN 88-384-3115-9.
- VALENZIANO, C., Liturgia e iconologia. In CHUPUNGCO, A., *Scientia liturgica II – Liturgia fondamentale*. Casale Monferrato: Piemme, 1998, s. 325–344. ISBN 88-384-3115-9.
- VALENZIANO, C., Sei tesi per l'arte cristiana. *RL*, 1996, roč. 83, č. 1, s. 118–128. ISSN 0035-6956.
- VARALDO, G., Il progetto nella storia: interventi su edifici antichi. *RPL*, 1986, roč. 23, č. 139, s. 35–41. ISSN 0035-6395.
- VAVERKA, J., *Nové kostely a kaple z konce 20. století v České republice*, Kostelní Vydří: Karmelitánské nakladatelství, 2001. 435 s. ISBN 80-7192-539-X.
- VENTURI, G., Lingua/Linguaggio liturgico. In SARTORE, D. – TRIACCA, A. M., *Nuovo dizionario di liturgia*. Cinisello Balsamo: Edizioni Paoline, 1993, s. 665–676. ISBN 88-215-1494-3.
- VERGOTE, A., Éclipse ou renouveau du sens du sacré dans l'actuelle liturgie? *MD*, 1976, roč. 32, č. 128, s. 111–115. ISSN 0025-0937.
- VERDON, T., *Vedere il mistero : il genio artistico della liturgia cattolica*, Milano: Mondadori, 2003. 277 s. ISBN 88-04-50786-1.
- WEAKLAND, R., The „sacred“ and liturgical renewal. *Worship*, 1975, roč. 49, č. 4, s. 512–529. ISSN 0043-941X.
- WOLF, T. S., Liturgie und Kunst nach dem Vatikanum II. Theologisch-ästhetische Reflexionen zum Bilderstreit einst und heute. *EO*, 1989, roč. 6, č. 1, s. 149–176. ISSN 1010-3872.
- ZAHNER, W., Liturgie in Bildender Kunst und Architektur. *ALW*, 1998, roč. 40, č. 2, s. 398–421. ISSN 0066-6386.
- ZVĚŘINA, J., *Výtvarné dílo jako znak*, Praha: Obelisk, 1971. 139 s.